

Numer dzisiejszy składa się z stron

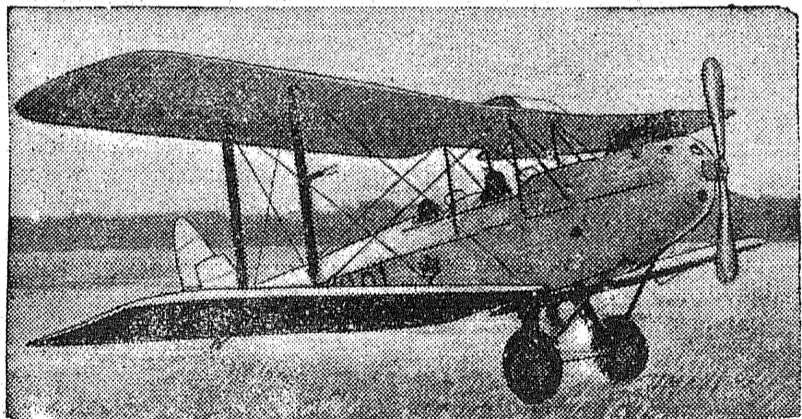
ROZWÓJ

Hołd stolicy bohaterstwu wodzowi

W eksportacji zwłok ś. p. gen. Tadeusza Rozwadowskiego wzięły udział nieprzeliczone tłumy.

Powietrzna lupina

Avionetka na której śmiały lotnik amerykański Mac Donald, przedsięwziął lot z Ameryki do Anglii.

Nowy uniform

Turcja coraz bardziej się europeizuje. Oto nowy uniform oficerski armii tureckiej obowiązujący od 1 stycznia roku przyszłego.

Górują wśród

KALOSZE i ŚNIEGOWCI

ŚWIATOWEJ MARKI

„PEPEGE”

Polski Przemysł Gumowy T.A. w Grudziądzu

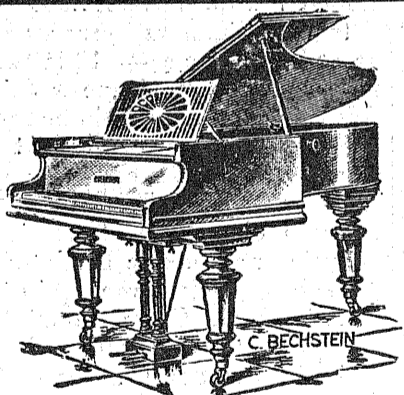
REFORMACKIE

DIGUŁKI

ZAKONNIKIEM

ŁACODNIE PRZECZYTAJĄ I REGULUJĄ ŻOŁĄDEK

FORTEPIANY, PIANINA, FISHARMONJE

SKŁAD FORTEPIANÓW

GEBETHNER i S-ka sp. z o.o.

Warszawa, Krakowskie Przedmieście 17, tel. 287-70.

Pierwszorzędne dubeltówki

G. Defourny Sevrin

à Liège

Wyłączne przedstawicielstwo na Polskę

Skład Broni
p.f. **J. SOSNOWSKI**
właśc. CZ. LISOWSKI
Warszawa,
Ossolińskich 1 (Hotel Europejski)
tel. 47-47
Adres telegr.: SOSLIS

WYROBY SREBRNE

Ceny ściśle fabryczne

B-cia HEMPEL

Plac Teatralny. Gmach Teatru Wielkiego pod filarami.

Krew się leje obficie

w wojnie domowej ludności z zniechęconymi sowiecami

MOSKWA, 20.10. AW. Sąd Jangikurhanie skazał na karę śmierci przez rozstrzelanie 4 morderców komunisty Szkurowa i komunistki Bazarowej. Wyrok ten ma charakter kontrpresji w stosunku do coraz częściej wydarzających się wypadków politycznych morderstw komunistów.

MOSKWA, 20.10. AW. W Charkowie sąd miejscowy skazał na dożywotnie więzienie 3 czerwonogwardzistów, którzy nie przeszkodzili ucieczce kilku nastu partyzantów antysowieckich z więzienia charkowskiego.

RYGA, 20.10. ATE. Z Moskwy donoszą, że GPU, zlikwidowało grasującą w Turkiestanie bandę o podkładzie politycznym. W ciągu 5-ciu lat banda dokonała 40 zabójstw politycznych i dopuściła się licznych zamachów na koleje i filje banku państwowego. Część członków bandy została rozstrzelana, część zaś przywieziona do Moskwy, gdzie wkrótce rozpocznie

się proces. Pozostałym przy życiu 21 członkom bandy grozi kara śmierci.

MOSKWA, 20.10. AW. We wsi Andrejewskiej okręgu czoboksarskiego grupa włóścian zamordowała komsomolca Terentiewa, występującego przeciwko miejscowym kulakom. W związku z tem milicja aresztowała kilka osób, oskarżonych o podżeganie do zbrodni.

MOSKWA, 20.10. AW. W Penzykencie rozstrzelany został dowódca dywersyjnego oddziału basmaczów, który operował przez czas dłuższy w okręgu samarkandzkim. Ostatnio oddzia-

łom wojskowych udało się przyłapać 6 uczestników grupy dywersyjnej.

Kłótnie sowiecko-łotewskie

o attache wojskowego

BERLIN, 20.10. ATE. Moskiewski korespondent „Berliner Tageblatt” donosi, że w dniu dzisiejszym opuścił Moskwę attache wojskowy łotewski Kellers, który wyjechał na

żądanie władz sowieckich. Odwołany został również sowiecki attache wojskowy w Rydze, Sudakow, którego ustąpienia domagały się oddawna koła łotewskie. Rząd sowiecki nie zamierza obsadzać opróżnionego przez Sudakowa stanowiska.

(Jak już niegdyś donosiliśmy, attache sowiecki w Rydze był zamieszany w aferę szpiegowską. — P. R.).

Wielka afera fałszowania dokumentów

wpadła w ręce policji przemyskiej

PRZEMYŚL, 20.10. (AW.). Aresztowano tu dwu osobników, niejakiego A. Cedańskiego i Konopalskiego, którzy wspólnie podrabiali dokumenty publiczne.

Podczas przeprowadzania rewizji w domu Konopalskiego znaleziono rozmaite przyrządy do fałszowania dokumentów, a mianowicie: Czcionki gumowe różnej wielkości i rodzaju, rozmaite atramenty, orzełki do pieczętek, gotowe pieczętki i t. p. Jak z dotychczasowych dochodzeń wynika zanosi się na wielką aferę fałszowania dokumentów.

Złośliwi bandyci

Zabrali pieniądze i popsuli rower

BYDGOSZCZ, 20.10. AW. Z Pelplina donoszą, że w dniu wczorajszym trzech nieznanymi sprawców napadło za mia-

stem na jadącego rowerem handlarza domokrajnego z Łodzi, niejakiego Królikowskiego.

Pod groźbą rewolweru wyprowadzili handlarza do lasu, gdzie zrabowali mu z portfela 2325 złotych. Następnie bandyci wypuścili powietrze z pneumatyków roweru i w ten sposób uniemożliwili udanie się Królikowskiemu w dalszą drogę.

Poszukiwania za bandytami nie dały wyniku.

Śmiertelna miłość

rzuciła szeregowca pod koła pociągu

PRZEMYŚL, 20.10. (AW). Onegdaj o godzinie 18-ej rzucił się pod pociąg osobowy, zdąża-

Hr. Hutten-Czapski

sprzedał dobra za bezcen

BERLIN, 20.10. (ATE.). Trybunał Rzeszy odrzucił rekurs Bohdana hr. Hutten - Czapskiego, przeciw wyrokowi najwyższego sądu w Kassel. W ten sposób wielkie dobra ziemskie Wromstahl, będące od 1919 r. przedmiotem sporu, przeszły ostatecznie we władanie pani Stummranholz. W 1919 hr. Hutten - Czapski, optując na rzecz Polski, sprzedał swe dobra za bezcen pani Stummranholz, później jednak starał się akt sprzedaży unieważnić, powołując się na okoliczności, w jakich transakcja doszła do skutku.

jący ze Lwowa do Przemyśla, szeregowiec 19 pp. Tadeusz Rażny i poniósł śmierć na miejscu. Jak stwierdzono z pism znalezionych przy osobie denata, powodem samobójstwa była zawiedziona miłość.

Dwa kongresy P.P.S.

Jak się dowiadujemy, równocześnie z kongresem P. P. S. w Sosnowcu w dniu 1 i 2 listopada r. b. odbył się w Katowicach Kongres P. P. S. dawnej frakcji rewolucyjnej. Krążą pogłoski, że przedstawiciele O. K. R. warszawskiego, którzy organizują kongres katowicki, mają równocześnie wziąć udział w kongresie sosnowieckim i tam przedłożyć wnioski, zmierzające do likwidacji rozłamu w P. P. S. (AW.).

Kłótnie domowe w Jugosławii

WIENIEN, 20.10. (ATE.) Z Zagrzebia donoszą, że koalicja chłopsko - demokratyczna postanowiła nie brać udziału w uroczystościach jubileuszowych parlamentu czechosłowackiego w dniu 25 b. m., ponieważ na kongres w Pradze przybędzie także delegacja Skupczyny belgradzkiej, z którą koalicja chłopsko - demokratyczna nie chce utrzymywać kontaktu.

Wydatki państwa na reformę rolną

Budżet Ministerstwa Reform Rolnych wynosi 54.217.369 zł. Z tego preliminarz przeznaczona na administrację — 12.160.000 zł., na prace techniczne w dziedzinie parcelacji i komasacji gruntów przeznaczona Ministerstwo 16 milj. zł., z czego komasacja pochłonie 7.500.000 zł. W dalszym ciągu budżet zawiera pozycję na pomoc kredytową dla reformy rolnej w wysokości 23.194.000 zł. Cyfra ta mieści już projektowany wydatek 9 milj. zł. na prace przy scalaniu gruntów.

Oprócz tego na fundusz obrotowy przy wykonywaniu reformy rolnej przeznaczona się 34.741.000 zł.

Dochody skarbu w roku budżetowym 1929/30

Preliminarz budżetowy Ministerstwa Skarbu na 1929/30 rok przewiduje w dochodach 1.551.680.000 zł. Na dochód ten złożą się, jak się dowiaduje Agencja PRESS, wpływy z następujących pozycji: z danin publicznych — 1.290.660.000 zł., w czem: z podatków bezpośrednich — 602.850.000 zł., podatków pośrednich — 172.210.000 zł. Ponadto dochody z ceł dają 335 milj., zaś opłaty stemplowe wynosić będą 18.600.000 zł.

Pół miliona koron czeskich z dymem

CZARNY DUNAJEC, 20.10. AW. Obok miejscowości granicznej Żyliny, leżącej na terytorjum czechosłowackiem, wybuchł we wsi Radola wielki po-

żar, który szybko się rozprze-

strzenił. Pożar ogarnął 26 domów, które prawie w całości padły ofiarą ognia. Szkody wynoszą pół miliona koron czeskich.

Artyleryjski pożar

w Skwirzynie na Pomorzu

BYDGOSZCZ, 20.10. (AW). „Gazeta Bydgoska” donosi ze Skwirzyny pow. Międzychód, iż w koszarach artylerji, wybuchł wielki pożar z nieustalonych dotychczas przyczyn.

Zapaliła się wielka ilość słomy i siana, umieszczonego na poddaszu z uprzężą. Konie zdłżano w ostatniej chwili wyprowadzić.

W niedalekiej przyszłości transmisja polskich koncertów radiowych do Ameryki

Gigantyczne plany międzynarodowej komisji wymiany programów radiowych

Jak wiadomo, na czele międzynarodowej komisji wymiany programów koncentrującej całą politykę wymiany programów między poszczególnymi krajami Europy, stoi Polak w osobie naczelnego dyrektora „Polskiego Radja”, p. Z. Chamca. Komisja ta od początku swej działalności pracuje bardzo intensywnie i przejawia dużą żywotność, a ostatnio prace jej posunęły sprawę rozszerzenia międzynarodowej wymiany programów naprzód tak, że radiosłuchacze polscy już w najbliższej przyszłości, prócz koncertów, transmitowanych z Wiednia, Berlina i Pragi, słyszeć będą mogli również i koncerty stacyj szwajcarskich, a następnie belgijskich i angielskich.

Oczywiście, na podstawie wzajemności radiosłuchacze tych krajów słyszeć będą od czasu do czasu również i koncerty polskie, transmitowane drogą kablową przez wszystkie te państwa, co ma olbrzymie znaczenie propagandowe, zapoznając zagranicę z mało jeszcze tam znaną twórczością muzyczną polską.

Niezmiernie ciekawy projekt wpłynął ostatnio do międzynarodowej komisji wymiany programów. Projekt ten wysunęła Holandia, która posiada bardzo dobre stacje krótkofalowe. Otóż przedstawiciel radiofonji holenderskiej proponuje transmisje programów stacyj europejskich za pośrednictwem krótkofalowych stacyj holenderskich do krajów zamorskich, a więc do Ameryki, Australji i Afryki. Tego typu transmisje, jak np. z Holandji do Australji były już dokonywane i dały zadawalniające rezultaty.

Gdyby projekt ten został zrealizowany, a są duże szanse, że tak będzie, to wówczas koncerty polskie dostawałyby się tą drogą do Ameryki, a więc tem samem słyszane byłyby nietylko przez miliony radiosłuchaczy amerykańskich, oddając duże usługi propagandzie polskiej, ale również dochodziłyby do milionów Polaków amerykańskich, stanowiąc silną więź między riami, a tak odległą od nich Ojczyzną.

Należy przyklasnąć tym projektom i życzyć, aby zostały one w jaknajkrótszym czasie zrealizowane.

JĘZYKI OBCE

bez pomocy nauczyciela. Przy zastosowaniu zdobyczy techniki każdy u siebie w domu nauczy się dowolnego języka obcego w jego najdoskonalszej wymowie. — Prospekty na żądanie wysyła bezpłatnie „Linguaphone Institute” — Warszawa, Trębacka 11, tel. 329-08. — Próbną lekcję odbywają się w poniedziałki i środy od godz. 7½—8½ w.

KINEMATOGRAF MIEJSKI

Hipotečna 5. Długa 25.

OŚWIATOWY

Codziennie o godz. 12 i 5 popł.

w soboty tylko o godz. 12 w popł.

W niedziele i święta

2 SEANSE OŚWIATOWE

1-szy o godz. 10.45, 2-gi o 12.15.

Wszystkie miejsca po 20 groszy.

UWAGA: Szkoły grupami korzystają z 30% zniżki.

SKŁAD BRONI „SPORT”

oraz

WARSZTATY REPARACYJNE

Sp. z ogr. odp.

WARSZAWA,

Chmielna 33, tel. 226-13 w pobliżu Dworca Gł.

POLECAMY:

BRONĀ, AMUNICJE, REWOLWERY, ORAZ WSZELKIE PRZYBORY I MYŚLIWSKIE POLECAMY NABOJE WŁASNEJ PRODUKCJI

Na składzie stale duży wybór broni używanej.

Katalogi wysyłamy na żądanie.

Kupującym od 100 do 200 zł. — 5%

rabatu, wyżej 200 zł. — 10% rabatu

WYSYŁKA ZA ZALICZENIEM.

Koniec strajku generalnego w Łodzi

Robotnicy zgłaszają się do fabryk i oświadczają, że w poniedziałek wrócą do pracy

ŁÓDŹ, 21.10. (telefonem od własnego wysłannika). W Łodzi w dalszym ciągu panował w dniu wczorajszym zupełny spokój, choć na zebraniach wre zacięta walka między delegatami i kierownikami ruchu strajkowego.

Związki klasowe wydały odezwę, w której głoszą, że uchwalono kilka bardzo ważnych rezolucji, dotyczących strajku generalnego i dalszej sytuacji, lecz rezolucje te nie będą opublikowane i zostaną w tajemnicy.

Wtajemniczeni opowiadają, że generalny strajk dociągnie tylko do poniedziałku.

Do administracji fabryk zgłaszają się robotnicy i oświadczają, że od poniedziałku wracają do pracy. Do fabryki Steinerta przyszedł w większej ilości robotnicy i chcieli odrazu przystąpić do pracy. Nie zgodził się jednak na to sam zarząd fabryki, obiecując uruchomić fabrykę od poniedziałku.

Mimo energicznej agitacji komunistów, nastroj wśród robotników jest zupełnie apatyczny, nie widać wśród nich żadnej werwy i nie czuć silnej organizacji.

W dniu dzisiejszym, t. j. niedziela, nikt się nie spodziewa jakichś manifestacji. Przeważa opinia, że niedziela upłynie w spokoju.

ŁÓDŹ, 21.10. (AW.). Wczoraj we wszystkich związkach zawodowych odbywały się konferencje komisji strajkowych, na których omawia się plan dalszej akcji.

Przedstawiciel związku klasowego oświadczył, że związek klasowy postanowił kontynuować strajk ponieważ propozycje przemysłowców, wysuwane na konferencji były nie do przyjęcia. Włóknierze będą walczyć aż do zwycięstwa. Strajk powszechny nie został odwołany, jedynie, tylko zawieszony. Wszystkie związki zawodowe na każde żądanie głównej komisji strajkowej ponownie przystąpią do strajku. Możliwe, że już w najbliższych dniach Główna

na Komisja strajkowa zadecyduje zastrzyć walkę. Komisja centralna związków zaw. w Warszawie według oświadczenia przedstawiciela związku klasowego, rozesłała okólnik do wszystkich związków w całej Polsce, domagający się opodatkowania na rzecz strajkujących włóknierzy.

Rozsądny głos publicysty niemieckiego o roli Polski w Europie i konieczności pogodzenia się Niemiec z Polską

BERLIN, 20.10. ATE. Naczelny redaktor „Vossische Ztg.“ Bernhardt zamieszcza dziś obszerny artykuł wstępny, w którym wypowiada swe poglądy na stosunki polsko-niemieckie. Artykuł nosi charakter zasadniczy.

Prof. Bernhardt dla uzasadnienia swoich wywodów posuwa się bardzo daleko, dowodząc, że Niemcy muszą się pogodzić z istnieniem Polski, choćby tylko z tego powodu, że sami powołali ją do życia aktem z dnia 5 listopada 1916 roku. Prof. Bernhardt przytacza pozątem wyjątki z własnych artykułów i odczytu, wygłoszonego w tym czasie, podkreślając, że ostrzegł wówczas między innymi generała Luedendorfa przed organizowaniem państwa polskiego ze względów na stosunki niemiecko-rosyjskie i możliwość zakończenia wojny.

Dzisiaj Polska istotnie jest czynnikiem międzynarodowym, w którym Niemcy muszą się liczyć. Na narzekania jest już sta nowczo zapóźno. Polski Niemcy nie zdołają usunąć z powierzchni świata, dlatego trzeba z nią prowadzić wszelkiego rodzaju układy i starać się o osiągnięcie rezultatów na drodze pokojowej.

Myśli o wojnie z Polską przy pomocy Rosji są fantazjami. Wojna, w którą Polska będzie wciągnięta, stanie się niechybnie światową, rozgrywaną na terytorjum Niemiec. Trzeba będzie wtedy myśleć nie o Śląsku i o korytarzu, lecz prosto prowadzić walkę o istnienie Niemiec.

Dalej stwierdza prof. Bernhardt, że Polska życzy sobie istotnie zawarcia traktatu handlowego z Niemcami i domaga się wobec tego ustalenia odpowiedzialności za przerwanie rokowań. Odpowiedzialność ta jest wielka, bo chodzi tu nie tylko o poważne interesy niemieckich prowincji wschodnich i o pacyfikację stosunków polsko-niemieckich.

W związku z tem wspomina prof. Bernhardt o Prusach

Kłamańce logiczne Woldemarasa przy oświetleniu zatargu łotewsko-litewskiego

KLĄJPEDA, 20.10. (PAT). W dniu wczorajszym Woldemaras przyjął tu przedstawicieli prasy. Na zapytanie korespondenta „Siegodnia“, czy właściwe jest zapatrywanie dziennika socjalnego „Socjal - demokrat“, że konflikt Woldemarasa z Ba-

lodisem pozostawi na długo ślady w litewsko - łotewskich stosunkach, Woldemaras odpowiedział, że należy odróżnić zapatrywania społeczeństwa od zapatrywania czynników urzędowych.

Nie może on zakomunikować bez porozumienia się z rządem, co zostało w tej sprawie osiągnięte, podkreśla, jednakże żądanie odwołania Balodisa było żądaniem litewskiego społeczeństwa. Przeciw temu co Balodis jako minister spraw zagranicznych oświadczył w Genewie protestować nie można, lecz jako poseł naruszył on zwyczaj i wystąpił przeciwko państwu, w którym był akredytowany.

Wynika z tego, że oficjalne kroki, jakie zostały przedsięwzięte, nie odnosiły się do ministra spraw zagranicznych, lecz tylko do posła łotewskiego w Kownie.

Skórki futrzanej

w wielkim wyborze po cenach niebywale niskich o czym prośmy się przekonać Trębacka 4 sklep „Uniwers“, 5462

Krwawe rozruchy antysemitckie w Budapeszcie wywołali akademicy nie chcąc dopuścić żydów na wykłady

BUDAPESZT, 20.10. (tel. wł.) Stouca Węgier stała się wczoraj terenem poważnych zaburzeń, wynikłych na tle żądania wprowadzenia „numerus clausus“.

Jak wiadomo kilka lat temu wprowadzony został na uczelniach węgierskich numerus clausus dla studentów żydowskich. Pod naciskiem Ligi Na-

rodów oraz z powodu trudności jakie miały Węgry przy zaciąganiu pożyczki zagranicznej, „numerus clausus“ został ostatnio zniesiony. W związku z tym wybuchły demonstracje studenckie. Studenci postanowili nie dopuścić słuchaczy — żydów na wykłady, a gdy policja obsadziła wszystkie gmachy uniwersyteckie, demonstracje przeniosły się na miasto. Studenci demonstrują przedewszystkiem przeciw redakcjom pism liberalnych. Na ulicach w koszykach i u ulicznych sprzedawców studenci numerary gazet, w których demonstracje studenckie przedstawione są w nieżyczliwym świetle. Policja kon na rozpadziła demonstrantów. BUDAPESZT, 20. 10. (ATE). Dzisiaj doszło ponownie do eksce-

sów antysemitckich na politechnice. Studenci żydowscy zostali napadnięci i pobici krwią przez studentów węgierskich.

Również w Wyższej Szkole Weterynaryjnej studenci żydowscy zostali pobici łaskami. Przed Wydziałem Filozoficznym zrobiono ogromny stos z dzienników liberalnych i lewicowych i podpalono go.

Wykłady zostały zawieszono. Aresztowani wczoraj studenci zostali wypuszczeni na wolność. Zatrzymano tylko przywódcę ruchu socjalistycznego. Igałi, który strzelał wczoraj z lokalu redakcji dziennika „Az Est“. Budynek redakcji „Az Est“ jest strzeżony przez silne oddziały policji.

Kronika polityczna

PREMIER BARTEL W POZNANIU. Wczoraj wieczorem przybył do Poznania samochodem z Bydgoszczy p. prezes Rady Ministrów prof. dr. inż. Kazimierz Bartel.

WYJAZD WICEMIN. DOLEŻAŁA DO GENEWY.

Dnia 20 b. m. podsekretarz stanu w ministerstwie przemysłu i handlu, dr. Fr. Doleżał, wyjechał do Genewy na posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ligi Narodów.

NOWY SEKRETARZ PREMIERA.

Dowiadujemy się, że dotychczasowy sekretarz ministra reform rolnych, p. Szumowski, obejmuje z dn. 22 b. m. stanowisko sekretarza p. prezesa Rady Ministrów, prof. K. Bartla.

INSPEKCJA WOJEWODY TWARDO.

W czasie od 21 do 25 b. m. wojewoda warszawski, p. J. Twardo, odbędzie inspekcje w pow. makowskim, pułtuskim, ciechanowskim, przasnyskim i mławskim, w których dokona lustracji podległych mu urzędów, jak również zwiedzi samorządowe instytucje użyteczności publicznej i stan ro bót inwestycyjnych.

MIN. PIŁSUDSKI U MIN SPRAW ZAGR.

Wczoraj wieczorem marsz. Piłsudski przybył do gmachu Ministerstwa Spraw Zagranicznych i odbył z ministrem Zaleskim dłuższą konferencję.

Zwycięstwo Stalina

w organizacji komunistycznej w Moskwie

BERLIN, 20.10. (ATE.) Korespondent moskiewski „Deutsche Allgemeine Ztg.“ donosi, że Stalin odniósł ostateczne zwycięstwo nad organizacją partyjną w Moskwie. Cztery członkowie okręgowego zarządu partji Mandelstamm, Penkow,

Morozow i Riukin, zostali usunięci i grupa moskiewska podała się bez zastrzeżeń komitetowi centralnemu.

Min. Painleve w Wiedniu miał odczyt

WIEDEN, 20.10. (ATE.) Francuski minister Painleve wygłosił dziś w obecności kanclerza ks. Seipla i prezydenta republiki Heinischa odczyt o pojednaniu pomiędzy narodami. Minister podkreślił znaczenie współpracy intelektualnej i kulturalnej dla ogólnej pacyfikacji oraz konieczność istnienia elit, które odgrywałyby rolę przewodników narodów. Wieczorem odbył się bankiet w poselstwie francuskim na cześć Painlevego przy udziale przedstawicieli wiedeńskiego świata politycznego i naukowego.

KAŻDA P ANI UŻYWA

KAŻDA P ANI UŻYWA

ZADAĆ WSZĘDZIE KRASNA CRÈME ZADAĆ WSZĘDZIE

Pasażerka wyleciała z samolotu przelatującego nad górami

GENEWA, 20.10. ATE. Pewien lotnik szwajcarski za pozwoleniem władz odbył lot ponad Jungfrau w towarzystwie swej młodej krewnej. Wskutek silnego wichru pasażerka wypadła z samolotu z wysokości 400 mtr. Lotnik zauważył dopiero

po dłuższym czasie nieobecność swej towarzyszki i natychmiast wylądował na przełęcz Jungfrau Zdołał on po dłuższych poszuki waniach odnaleźć zwłoki swej krewnej zupełnie zniekształcone.

Umysłowo chora córka

Powiesiła 76-letnią matkę następnie spaliła siebie

BERLIN 20.10. ATE. Donoszą z Drezna o wstrząsającym dramacie rodzinnym, który się rozegrał w okolicach tego miasta. 41-letnia robotnica powiesiła swą 76-letnią matkę, a następnie oblała ubranie swoje spirytusem i zapaliła. Po kilku godzinach znaleziono jej zwęglone szczątki.

słowo chorych i zaledwie przed paru dniami powróciła do domu.

Kapelusze

jesienne, krajowe i zagr. we wszystkich modnych ko orach

i fasonach Czapki sportowe, Wojskowe, Uczniowskie poleca

M. CIESZKOWSKI

12. Nowy - Świat 12, obok Straży tel. 176-98 i 47-41.

Wódka zamienia ludzi w zwierzęta

Ohydny czyn pijanego szewca

Ofiarą człowieka-best, i padła sześciolatnia dziewczynka

W domu Nr. 3 przy ul. Hrubieszowskiej zamieszkuje 45-letni Jan Tyczyński, szewc, wraz z żoną i 4-gim dzieckiem. Tyczyński co pewien czas upija się. Onegdaj rano, gdy żona Tyczyńskiego udała się po zakupy na miasto, dzieci zaś poszły do szkoły, przywołał on do swego mieszkania w podstępny sposób 6-letnią Kazimierę B., oświadczając jej, że dzieci jego pragną się zawić z nią.

Dziewczynka, nie podejrzewając podstępu, udała się do mieszkania. Wówczas Tyczyński powalił dziecko na łóżko, porwał na niej bieliznę, a następnie dopuścił się występnego czynu. Gdy przerażona dziewczynka zaczęła krzyczeć, napastnik uderzył ją w twarz, a następnie groził i terroryzował.

wobec czego nieszczęśliwa zamilkła. Po dokonaniu ohydnych czynu, Tyczyński wypuścił dziecko, które z płaczem zakomunikowało rodzicom swym o przygodzie jaka ją spotkała w mieszkaniu pijanego szewca.

Ojciec Kazi zawiadomił o powyższym policję VI-go kom. p., która pijanego Tyczyńskiego zatrzymała i osadziła w areszcie. Po przespaniu się i wytrzeźwieniu badany T. zaczął zapierać się swego zwierzęcego czynu, zeznał jedynie, że był tak pijany, iż nie wie co robił i co się z nim działo. Do sporządzonego protokołu za-

łączono jako dowód rzeczowy porwaną w kawałki bieliznę i podwiązki dziecka.

Aresztowanego Tyczyńskiego przesłano do dyspozycji sędziego śledczego XIII-go rewiru.

Ohydna zbrodnia na szosie

Wierny koń zwiastunem nieszczęścia

LUCK, 20.10. (Tel. wł.) Ze wsi Kaniówka, pow. kowelskiego, wyjechał do Zofjówki, Zenobjusz Kornejczuk, który wioził z sobą 3500 dolarów, pieniędzy gromadzkich.

Gdy długo nie wracał, niepokojono się w domu. Wreszcie, nad ranem koło domu stanął koń Kornejczuka i zarżał. Na podwórzu corychlej wybiegła żona Kornejczuka i z przerażeniem spostrzegła, że wóz jest okrwawiony. Domyślając się, iż stało się nieszczęście, kobieta siadła na wóz wraz z sołtysiem i wieśniakami. Koń sam powiódł ich tam, gdzie w lesie na drodze między Kaniówką i

Zofjówką zabito i ograbiono Kornejczuka.

Zrabowane pieniądze przeznaczone były na zakup maszyn rolniczych zagranicą.

Na obławę wraz z policją wyruszyli poszkodowani wieśniacy, lecz nikogo dotychczas nie ujęto.

Czerwony kogut na kresach

Banda dywersyjna spaliła wieśniaczą zagrodę

NOWOGRÓDEK, 20.10. (tel. wł.) Mimo, że policja i władze bezpieczeństwa bardzo energicznie prowadzą walkę z bandy-

tyzmem i pojawiającą się od czasu do czasu dywersją, zdarzają się jednak, chociaż na szczęście bardzo rzadkie wypadki napadów dywersyjnych.

Onegdaj na zagrodę Jana Szymko napadli, powodowani zemstą, bandyci dywersanci, którzy podpalili zagrodę Szymka. Wraz ze stodołą spalili się żywcem: 12-letni syn Szymka Janek i 14-letni pastuszek Józef Rosochacz.

W sprawie tej rozpoczęto energiczne dochodzenie. Jednocześnie dokonano obławy w okolicznych lasach. Pościg narażenie nie dał pożądanego rezultatu.

150 złoczyńców

w sieci policyjnej

Wobec zwiększających się kradzieży i napadów, z których ostatni miał miejsce przy parku Skaryszewskim, w dniu wczorajszym dokonano generalnej obławy w Warszawie i na przedmieściach. Podczas obławy zatrzymano 150 nigdzie niemeldowanych i poszukiwanych kryminalistów, podejrzanych o bandytyzm. Aresztowanych wczoraj późnym wieczorem przypo-

wadzono do Urzędu śledczego, gdzie rozsegregowano ich na specjalne kategorie, fotografowano, robiono odciski daktyloskopijne i badano.

Jest nadzieja, że w ten sposób, choć czasowo zmniejszy się ilość kradzieży kieszonkowych i domowych.

Wśród zatrzymanych jest kilkunastu osobników mocno podejrzanych o napady bandyckie.

Już rozpoczęto przygotowania do Zawodów narciarskich w Zakopanem

Dla przygotowania międzynarodowych zawodów narciarskich, które odbędą się w Zakopanem między 5 i 10 lutego r. b. i mają być połączone z zawodami hippicznymi na wzór zawodów w St. Moritz, utworzone zostały specjalne komitety: honorowy i wykonawczy. Nadto powołano do życia 9 komisji: reprezentacyjną (z siedzibą w Warszawie), sportowo-techniczną (Kraków), komunikacyjną (Zakopane), kwaterunkową (Warszawa), propagandy i prasy (Zakopane), artystyczną (Warszawa), skarbową, sanitarno-lekarską i biegu wojskowego. Komisje te przystąpiły już do pracy.

Poszczególne komisje będą miały nadto swe ekspozytury.

Na czele komisji komunikacyjnej stanął pułk. Sztabu Generalnego inż. A. Bobkowski, reprezentacyjnej — inż. Wojniakowicz, sportowo-technicznej — pułk. Monda, kwaterunko-

wej — pułk. Piątkiewicz, prasy i propagandy — lauréat Olimpiady — Kazimierz Wierzyński, artystycznej — K. Stryjeński, skarbowej — inż. Dąbowski. Skład komisji biegu wojskowego wyznaczył M. S. Wojsk.

Wobec tego, że na powyższe zawody oczekiwany jest ogromny zjazd nie tylko z całego kraju, ale również z zagranicy, na wniosek pułk. Bobkowskiego, zwrócono się do komisarza rządu w Zakopanem, aby wykorzystując czas kilkumiesięczny dzielący od zawodów, zechciał wraz z miejscowymi czynnikami, rozwinąć akcję mającą na celu należyte przygotowanie ludności w stosunku do zawodów, albowiem od zachowania się ludności w stosunku do przybyszów zależy może w znacznym stopniu rozwój Zakopanego i jego przyszłość, jako stacji odwiedzanej przez cudzoziemców.

CYRK Dziś o 4-ej i 8.15

Wielki sukces PROGRAMU OTWARCIA 14 atrakcji o wszechśw. sławie i sensacja

WALKA CZŁOWIEKA Z LWEM

o 4-ej dzieci i młodzież placą połowę

Śmiertelny skok z tramwaju

Wczoraj o g. 6 min. 10 wieczorem w czasie jazdy tramwajem Nr. 23, idącym w stronę Woli, przy zbiegu ulic Wolskiej i Skierniewickiej usiłował wyskoczyć z tramwaju jakiś młodzieniec, lat przypuszczalnie 23-letni. Skok był jednak tak niefortunny, że skaczący dostał się pod koła tramwaju i poniósł śmierć na miejscu.

Na miejsce wypadku przybyła policja 7 komisariatu i wszczęła energiczne dochodzenie, lecz do późnej nocy nazwiska, ani adresu nieszczęśliwego nie ustaliła.

Ludzie otyli, przez odpowiednie użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa osiągną bez trudu wydajne i obfite wypróżnienie. Liczne sprawozdania lekarzy i specjalistów stwierdzają, iż chorzy na artretyzm i chorobę cukrową są bardzo zadowoleni z działania wody Franciszka Józefa.

Nożem w szyję

Ponure morderstwo w małej kawiarence

Wczoraj już o godz. 10-ej wieczorem w kawiarence, należącej do Konrada Grabińskiego, przy ul. Puławskiej 104, przy jednym stoliku siedział 36-letni elektromonter Feliks Albinowski, Wielicka 35 z jakąś młodą kobietą i pijąc herbatę, rozmawiał ze swą towarzyszką. Nagle do rozmowy wtrącił się i wszczął awanturę zamieszkały w tymże domu, 20-letni praktykant mularski Zygmunt Kosman. Po sprzeczce nastąpiła bójka, w czasie której Kosman dobył noża i ugodził w szyję Albinowskiego. Nieszczęśliwy, zalany krwią padł na ziemię i jes-

zcze przed przybyciem Pogotowia zakończył życie.

Kosmana aresztowano i odstawiono do XVI komisariatu.

Podobno między Kosmanem i Albinowskim od dłuższego czasu miały miejsce zatargi i porachunki osobiste.

MAGAZYN MODNEGO OBUWIA DAMSKIEGO I MĘSKIEGO KWIATKOWSKI I BOLESŁAWSKI Warszawa CHMIELNA 15, Tel. 40-64.

W ostatnim dniu ciągnięcia V kl.

17 Loterii Państwowej tj. 13.X. r. b.

PADŁA największa wygrana PREMJA

zł. 400.000

na nr. 140807, który został sprzedany

W najszczęśliwszej kolekturze loterii państwowej

A. W. WOLAŃSKA Warszawa, Nowy-Świat 19.

Jednocześnie zawiadamiamy Sz. Kliencie, że już przystąpiliśmy do sprzedaży.

LOSÓW DO I KL. 18 LOTERJI PAŃSTWOWEJ

Ogromne szanse wygrania, gdyż co drugi los wygrywa. Główne wygrane są imponujące: 750.000, 150.000, 100.000 i wiele innych. Cena tylko 10 zł. za 1/4 losu, 20 zł. za 1/2 losu, 40 zł. za cały los, co daje możliwość każdemu uczestniczyć w tej wielkiej grze o majątek i dobrobyt.

UWAGA: W naszej szczęśliwej kolekturze padają stale największe wygrane.

Na prowincję wysyłamy niezwłocznie po wpłaceniu należności na nasze konto w P. K. O. Nr. 7192

Ostatni hołd Warszawy bohaterskiemu wodzowi
Ś. p. gen. Rozwadowskiemu

We wczorajszym „ABC” donosiliśmy o ekspozycji zwłok generała orni ś. p. Tadeusza Rozwadowskiego do Lwowa...

morski, Rzymowski, Pelczyński, Modelski i inni, wśród których przedstawiciele kilku pułków kawalerji. Zauważyliśmy również prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego, gen. Góreckiego...

Cieszcie się czytelnicy „ABC” z Ochoty!
Dostaniecie ósemkę

Przed dwoma dniami zamieściliśmy prośbę czytelników „ABC” z Ochoty do Dyrekcji Tramwajów Miejskich o przedłużeniu kursowania linii „8” na Ochotę.

Stolica „Piewcy starej Warszawy”
Nagroda jubileuszowa dla Or-Ota

W związku z rocznicą 11 listopada wysunięto w radzie miejskiej projekt wyznaczenia dodatkowej nagrody literackiej dla uczczenia zasług poetyckich „Piewcy Starej Warszawy” — Or-Ota (pułk. Artura Opmana).

Wyróżnienie poety, po za dorocznymi nagrodami literackimi, ma na celu podkreślenie zasług Or-Ota dla Warszawy, ktorej poświęcił lwią część swojej twórczości poetyckiej...

Program
10-cio lecia wskrzeszenia
Polski

Podług ustalonego planu, program obchodu 10-iej rocznicy wskrzeszenia państwa polskiego przewiduje uroczysty obchód rocznicy przez młodzież szkolną w dniu 10 listopada 1928 r.

Dobra książka to najlepszy przyjaciel
Głód książek na G. Śląsku
Nasyca ruchoma biblioteka kolejowa

W celu uprzyśtępnienia urzędnikom kolejowym, lektury polskiej Dyrekcja Kolei Państwowej w Katowicach powołała do życia bibliotekę ruchomą.

Wypożyczanie książek w zasadzie jest bezpłatne. Każdorazowo czytelnik może dostać co najwyżej trzy tomy, które wolno mu trzymać cały miesiąc.

Nowinki z Warszawy

LUSTRACJA ROBÓT
MIEJSKICH.

W środę, 24 b. m., prezydent miasta inż. Z. Stomiński dokona lustracji Powazek. Będzie to już ostatnia lustracja przedmieść Warszawy.

PIERWSZY DOM ZAROBKOWY DLA BEZDOMNYCH
MATEK.

Tow. „Ratujmy niemowlęta” podjęło inicjatywę wybudowania pierwszego domu zarobkowego dla bezdomnych matek na Bielanach.

STUDNIE W DZIELNICY
RAKOWIECKIEJ.

Wydział zdrowia magistratu zwrócił się do dyrekcji wodociągów i kanalizacji o ocembrowanie i uporządkowanie wysoce zanieczyszczonych studzien przy ul. Pruszkowskiej i Wiślickiej.

Tow. powstało w r. 1922 celem za pobiegania tym zbrodniom, dając schronienie bezdomnym matkom, wychodzącym z przytułków położniczych na okres rekonwalescencji...

Pobór

We wtorek, 23 b. m., w lokalu przy ul. Dobrej 72 odbędzie się dodatkowa komisja poborowa dla poborowych, zamieszkałych w komisariatach 6, 7, 8, 10 i 19/22, podlegających P. K. U.

Co czytać?

Ukazał się nr. 20 „Szańca”, niezależnego dwutygodnika poświęconego sprawom obrony państwa. Na wstępie 20-go numeru „Szańca” zamieszczony jest artykuł ś. p. generała broni Tadeusza Rozwadowskiego...

70 PROC. PRZEMIAŁ.

20 b. m. weszło w życie rozporządzenie o ograniczeniu przemiału żyta do 70 proc. i wypieku chleba wyłącznie z tej maki.

ZJAZD PRACOWNIKÓW
GASTRONOMICZNO - HOTELOWYCH.

W poniedziałek rozpocznie się w Warszawie trzydniowy ogólnokrajowy zjazd delegatów Związku zawodowego pracowników przemysłu gastronomicznego - hotelowego w Polsce.

Zdliczenie obyczajów

Od p. Wacława Rymarkiewicza otrzymaliśmy list poniższy:

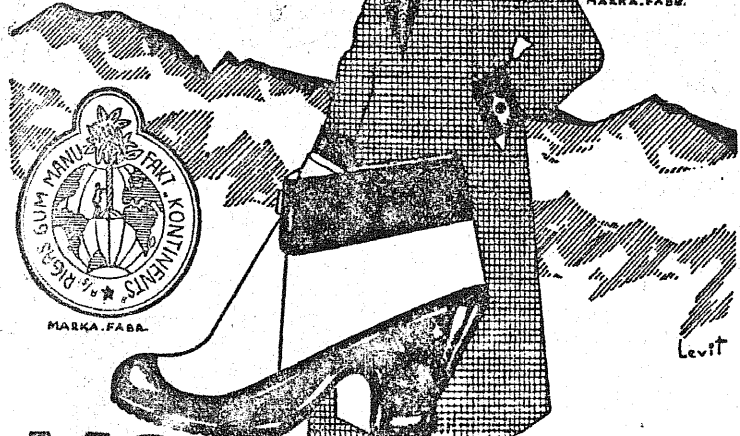
Fakt, jaki miał miejsce wczoraj rano na Dworcu Głównym podczas przybycia pociągu, zasługuje na specjalne omówienie i napiętnowanie, jako przejaw zupełnego zdziczenia obyczajów i wyzucie z wszelkich zasad etyki i moralności.

W zapiskach niezwykle interesujące notatki zarówno dla wojskowych, jak i byłych wojskowych, a także wszystkich tych, którzy interesują się wojskiem naszym i sprawami związanymi z obroną naszego państwa.

Advertisement for Skład Sukna i Skortów Pawła Dipont, featuring a signature and address in Warsaw.

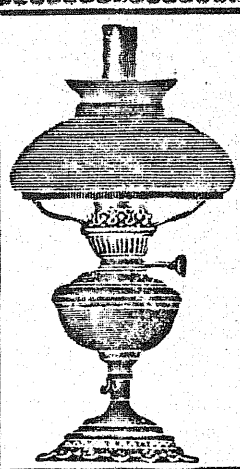
ŚNIEGOWCE
i KALOSZE
Trwałe, eleganckie

KONTINENTS
Do nabycia wszędzie

KONTINENTS
TOW. AKC. w RYDZE

JENER. REPREZ. NA RZECZP. POLSKA, ŁOTWA GUM, WARSZAWA ul. DŁUGA 55-TEL. 299-78

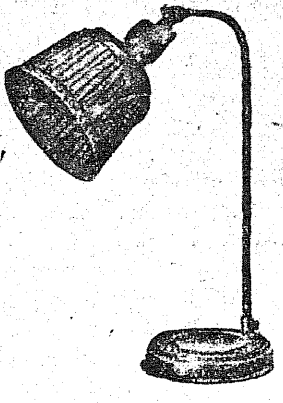

LAMPY-ZYJANDOLE
do elektr. i nafty

B-cia Wyszomirscy

Chmielna 36
(naprzeciw Royal'u)

Wielki wybór
Dogodne warunki

**PALTA
GARNITURY**

gotowe i na zamówienia
TYLKO w FIRMIE

**J. MARKOWSKI
WILCZA 24a**

przy Kruczej
TELEFON Nr. 242-34.

OSTATNIA NOWOŚĆ
ZAPACH

PERFUMY,
WODA KWIATOWA,
PUDER, MYDŁO

JÓZEF PETZ

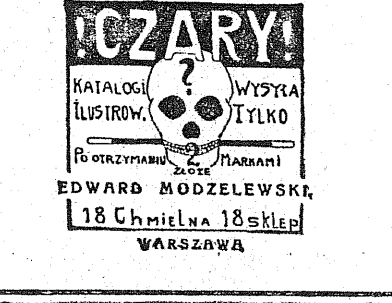
DŁUGOLETNI KROJCYZRY RYNY ST-CIHOCKI
WILCZA N°32 TEL. 417-02

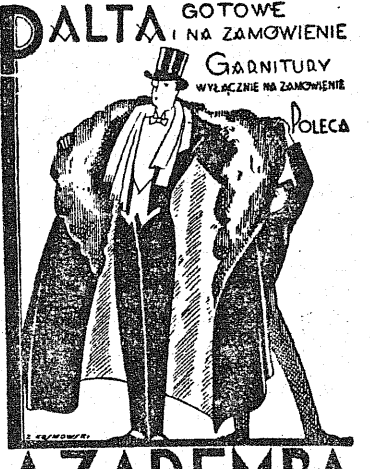
Z. SZEPNIEWSKI, Żorawia 18, tel. 115-95
ŻĄDAĆ WSZĘDZIE !!!

SKŁAD
5ta KRZYSKA 16

EDWARD MODZELEWSKI,
18 Chmielna 18 Sklep
WARSZAWA

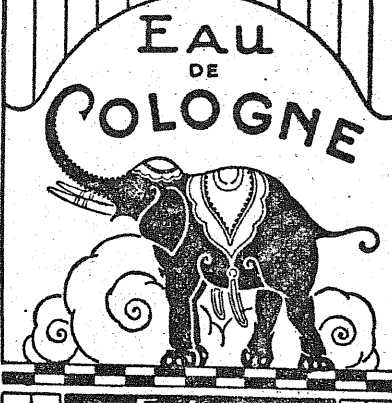

A. ZAREMBA

WARSZAWA WSDOLNA 36 TEL. 215-77

JĘZYKI
OBCE
Informacje i zapisy
Marszałkowska 153
godz. 5^{1/2}-8,
(Róga Królewskiej)

de l'ÉLÉPHANT
Parfumerie
Warszawa
Zach

PRZYBORY PODRÓŻNE
GALANTERIA SKÓRZANA
J. KUCZMIEROWSKI
108, MARSZAŃKOWSKA 108

CHOROZY na PŁUCA
TYSIĄCE JUŻ WYLECZONYCH

Żądajcie natychmiast książkę omawiającą moją NOWĄ SZTUMĘ OZWIANIA

która już wielu uratowała. Może być stosowana przy zwykłym trybie życia i przyczynia się do szybkiego zwalczania choroby, nocne poty i kaszel znikają, waga ciała zwiększa się i stopniowy proces wapnienia uleca chorobę.

POWAGI
na polu wiedzy lekarskiej potwierdzają skuteczność mojej metody i chętnie ją stosują. Im wcześniej rozpoczyna się stosowanie mojego sposobu odżywiania, tem wyniki są lepsze.

ZUPEŁNIE DARMO otrzymacie moją książkę, w której zawarte są wiadomości naukowe, ponieważ mój nakładca wysyła gratis tylko 10.000 egzemplarzy przeto napiszcie natychmiast, abyscie się stali również szczęśliwym odbiorcami.
Georg Fulgner, Berlin
Neukölln Ringbahnstrasse 24.
Oddział 721. 590

Wykwintna
GARDEROBA MĘSKA
gotowa i na zamówienie
I. REICHMAN
Warszawa, Św. Krzyska 19,
tel. 206-51,
w wielkim wyborze
PALTA, FUTRA, Kurtki skórzane, Burki, Kozuski i t. p.
WARUNKI DOGODNE.

OGŁOSZENIA DROBNE

Podwójna kierownica - na samochodach szkolnych Kursów H Prylińskiego, Warszawa, Jerozolimska Nr 27. 5108

PALTA zimowe, jesienki damskie i męskie od najskromniejszych do najwykwintniejszych na spłaty. Dom towarowy KURCAN, Długa 50, Targowa 41.

Szkola Samochodowo-Motocyklowa A Tuszyńskiego, Złota Nr. 25. Najlepsza najszybsza, najgruntowniejsza najszybsza nauka. 4228

Tanio sprzedam piękny stół i sygnalię stylową. Graniczna 3 - 1 (brama). 262

TANÓW nowoczesnych każda i kaźdego zdęga bez względu na zdolności wycucha Szkoła Art. Bał Hoffman, Marszałkowska 141, tel. 232-12. Specjalne komplety tańców wirowych. Rozpoczęcie nowych kompletów 1 i 15. 5631

TANÓW wycucha Baletmistrz Józef Piotrowski i syn, komplet tańców najnowszych 28 r., początkujący 31 października przyjmują zapisy. 5912

TANÓW najmłodniejszych i scenicznich wycuczają bez względu na zdolności, szkoła Henryka Keglera, Krucza 34. Nowe komplety rozpoczyna 17. 20 października.

TANÓW wirowych, nowoczesnych, nowości sezonu rozpoczyna nowe komplety szkoła prof. Nowotki, Chłodna 14, gwarancja wycuczenia, warunki przystępne. Paniom ustępstwo. 5910

ZAKOPIAŃSKIE kozuski poleca na spłaty Dom Towarowy KURCAN, Długa 50 Targowa 41.

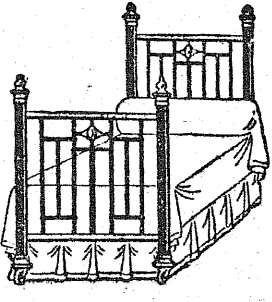
ZE ZMARSZCZKAMI piegamkami zła cęre pań nie będzie Panie chcąc pozbyć się zmarszczek podbródków, piegów, mieć naprawdę ładną cęre łabędzią szwie i klasyczny owal twarzy, połatwują się od 11-ej do 5-ej pracujące panie w niedzielę od 2 do 5. Hoża 41-7, Paderwska Zofia Ludwika.

TOWARZYSTWO AKCYJNE. Zakładów Wyrobów Metalowych

KONRAD JARNUSZKIEWICZ i Ska

WARSZAWA, ul. GRZYBOWSKA N°25. TEL. N°5-98

POLECA w WIELKIM WYBORZE

ŁÓŻKA METALOWE z MATERACAMI SPRĘŻYNOWYMI
- ULEPSZONYCH SYSTEMÓW ORAZ WŁOSIANYMI -
SZAFKI NOCNE i UMYWALNIE
URZĄDZENIA SZPITALI, SAL OPERACYJNYCH i GABINETÓW LEKARSKICH
FOTELE DLA CHORYCH - MEBLE OGRODOWE
DZWIIGNIKI i WÓZKI BAGAZOWE RÓŻNYCH TYPÓW

REPERTUAR KIN

„P A N” Nowy Świat 40 Pocz. o 4-ej pp.	„CAPITOL” Marszałkowska 125 Pocz. o 4.30 pp.
--	--

Arcydzieło dramatyczne
E. A. DUPONTA
Moulin Rouge

Role główne:
OLGA CZECHOWA
Jean Bradin   **Ewa Gray**

„COLOSSEUM” Nowy Świat 19
Początek 6, 8 i 10.

Romans Panny Opolskiej

Realizacji Kazimierza Lenczewskiego wg Kazimierza Przerwy-Tetmajera. Szwajcaria — Wiedeń — Wiedeń polska, oto barwne tło tego wielkiego filmu polskiego. W rolach głównych: H. Bożewska, Danusia Czarnecka, Hnydziński, Walter, Ławicki.

MAŁA SALA
PAT i PATACHON
w swej arcywesołej kreacji p. t. DETEKTYWI
Ceny miejsc 1 zł. i 1.20.

Jasna 5. Początek 6, 10.

Wielki rapsod o chwale Polski, pierwszy film francusko-polski

Miłość i łzy Szopena

Najpiękniejsza symfonia miłości i tęsknoty na tle walk powstańców 1831 r.

W rolach głównych:
ZOFJA ZAJĄCZKOWSKA
i STEFAN CZACKI

Bilety bezpł. i ulgowe nieważne.

KINO-VARIÉTTE

HOŻA 38
Pocz. o 5 ostatni seans 10.15.

 MEWA

D Z I S

Dramat w 10 aktach p. t. **Paniątka w jedwabnych pończoszczkach.**

w roli głównej **Madge Bellamy.**

Nad program Arcywesoła komedia i Tygodnik filmowy. Na scenie Ostatnie dni Chóru Syberyjskich włóczęgów. Losowanie premii.

Wytworne kino „ITALIA”
Wolska 32. tel. 509-27
D Z I S
Polska

Liljana Gish, Lili Romska i Stefan Szwarz, w spaniałym dramacie.

Zakazana miłość

p. t. KROPKA NAD I.
Ponadto:
p. p. Skwierczyńska, Rzewuski, Krotulski, i inni w nowym programie.

KINO „BAJKA” ZELAZNA 61
tel. 298-76
D Z I S

Lili Romska, Stefan Szwarz, Błanka Dodo, Robert Boelke i inni, wzrusza serca Wasze w dramacie.

Zakazana miłość

p. t. KROPKA NAD I.
Anons: od dn. 22 października Potężny dramat dziejowy. Ostatni Carowie.

Wykwintnie odnowione
KINO „MUZA”
Plac Trzech Krzyży. Tel. 66-26.

„TITANIC”
(Miasto marzeń).
Dramat w 10-ciu aktach, z George O'Brien i Virginią Valli.

Humor, Śpiew, Taniec.

Koncert powiększonej orkiestry. Początek o 6-ej, w niedzielę o 3-ej.

„STYLOWY” „ROCOCO”
Pocz. o godz. 4-ej   Pocz. o godz. 3.30

D Z I S

„BURZA”

Genjalne arcydzieło reżyserji **TURZAŃSKIEGO i TAYLORA**

W rolach głównych dwie potęgi ekranu
JOHN BARRYMORE i CAMILLA HORN

Obraz wytw. „United Artists”   Obraz wł. D. H. „Estefilm”

„WODEWIL”
Pocz. o 3.30, ost. 10.15.
Nowy Świat 43.

Specjalna ilustracja powiększonej orkiestry symfonicznej pod batutą J. Jakubowskiego.

EGZOTYCZNA ORLICA PUSTYNI
JETTA GOUDAL
jako ognista, namiętna, pełna poświęcenia, a jednocześnie zdradliwa córka Arabji

ZAKAZANA KOBIETA

W potężnym dramacie erotycznym z życia Europejczyków wśród buntujących się plemion arabskich. Obok niej ukazują się:

Józef Schildkraut urodziwy władca serc niewieścich jako jej kochanek.
Wiktor Varkonyj w roli haniebnie zdradzanego męża.

Realizacja pod osobistym kierunkiem **Cecila B. de Milleva.**
Bilety bezpłatne i ulgowe nieważne.

Orkiestra pod batutą A. Furmańskiego, Wstęp na salę tylko przed rozpoczęciem seansów.

KINO **CASINO**
Nowy-Świat 50.
Początek 4.15, 6, 8 i 10 w.

ANIOŁ ULICY
Natchnione arcydzieło, reżyserji twórcy „Siódmego Nieba”,
FRANKA BORZAGEA
w rol. gł. **Janet Gaynor** i **FARRELL**
Bilety ulgowe i pesse-partout bezwzględnie nieważne!
Własność Fox-Film Warszawa
Z powodu natłoku prosimy o przybycie na wcześniejsze seanse.

 Początek o godz. 6.30

Otwarcie sezonu jesienno.
Dla młodzieży dozwolone.

CHATA Wujka Toma
VIRGINIA GREY, JAMES BLOWE
GEORGE SIFGMAN. Genjalnej reżyserji HARRY A. POLLARDA
W. „Universal”. Nadprogram.

Codziennie o godz. 12 i 5pp. w niedzielę i święta tylko o 12 w pol.
Seanse oświatowe
Ceny na wszystkie miejsca 20 gr

KINO „NOWOŚCI”
Variete „NOWOŚCI”
Białańska 5.

TANCERKA ORCHIDEA
piękny film w 12 aktach
W rol. gł. Ricardo Cortez
Louise Lagrange, Xenia Desni
NA SCENIE

Wielki variete program 10 atr. nr. nr. oraz 12 Oj-ra Girls.
Pocz. 6, 8 i 10 w.
Ceny 1.50 2 i 3 zł.

Fopierajcie L. O. P. F.

DZIAŁ LEKARSKI

LECZNICA przychodnia dla chorób wenerycznych niemocy płciowej i wewnętrznych
ORDYNACKA 9 Telefon 516-03.

Rentgen, lampa kwarcowa. Solux, elektryzacja. Analizy lekarskie.
Czynna od 6 rano do 9 wieczór. Porada 3 zł.
W niedzielę i święta od 10 — 2 popoł.

Lecznica Lekarzy Specjalistów Twarda 4

Gabinet dla chorób wenerycznych, skórnych i niemocy płciowej. Elektrolечение. Analizy. Od 8 rano do 9 wiecz. Niedziele od 9 rano do 6 popoł. Wizyta 3 złote.

Lecznica Lekarzy Specjalistów „CENTRUM” Wierzbowa 6

dla chorób wenerycznych, skórnych, niemocy płciowej. Analizy. Elektrolечение. Od 8 rano do 9 wiecz. Niedziele i święta od 10 r. do 2 popoł. Wizyta 3 złote.

LECZNICA Przychodnia LEKARZY-SPECJALISTÓW,
SENATORSKA 10

dla chorób wenerycznych, skórnych, niemocy płciowej. Naświetl. Roentgen Lampa Kwarcowa. Czynna od 9 r. do 9 w. Od 4—6 przyjmuje lekarka kobiety i dzieci. Niedziele 10—3 pp. Wizyta 3 zł.

Dr. med. H. Zusman
Al. Jerozol. 36 róg Marszałkowskiej, weneryczne, syfilis, tryper (analizy), skórne, niemoc płciowa, żylaki, Niez. ceny lecznicowe. Do 11 r., od 3—9. W niedzielę 3—7.

Dr. med. **Zofia, Feliks ROSTKOWSCY**
wener., niemoc skór. włos. kosmetyka, żylaki. Tel. 99-29, Mokotowska 51.

Dr. med. H. Schoenman
Hortensja 6. Tel. 36-77. (Ok. Pocz. Gł.)
Specjalność niemoc płciowa, wener., skórne. Analizy krwi. Od 9 do 2 i 5—8. W niedzielę do 12. Niezamożnym ustępstwa.

Dr. med. BERNSTEIN Wspólna 63
Choroby weneryczne, niemoc płciowa, skórne, włosów. Kosmetyka. Przyjmuje 8—1 4—8. Panie 1—2. Niezamożnym ustępstwo. 3647

Dr. med. J. GELBFISZ
ul. Złota 27 od 3 do 9 w. spec. chor. weneryczne niemoc płc., skóry włosów. Pron. Rentgena lampa kwarcowa. Od 3 do 9 w. Niedziele 10—12 p. i 3—6 w. Ceny lecznicowe.

Dr. FAJNCYN Leszno 36
Chor. syfilis, tryper niem. płc. Gabinet światłolecz. Niezam. ceny lecznicowe. Przym. 9 r. — 9 w.

Dr. Regelman
ZŁOTA 16.
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i płciowych (niemoc). Do 10 r. i od 2 do 9 wiecz. Niezamożnym ustępstwo.

Dr. med. S Waintraub
powrócił Żelazna Choroby skórne, niemoc płc. do 10 r. 3—9 w. 76. weneryczne.

PROF. DR. Z. SOWIŃSKI
powrócił, Choroby skóry i wener. 5—7
Hoża 30, m. 1.

Dr. KLENIEC
Murawska Nr. 37, tel. 501-80 (Powązki), skórne, weneryczne, analizy. 9—11 i 5—8. 5888

Lekarz **I. SŁONIMSKI**
Dentysta
Hoża 28, m. 4, tel. 416-28
Nowoczesna technika dentystyczna.

Gabinet **SEKSUOLOGICZNY**
Dra med. S. Jermolowicza

Choroby, niedomoga i zaburzenia stery płciowej.
Szkoła 8 Godz. przerw 1-2 i 5-7.

SZKOLNE KSIĄŻKI
M. ARCT
WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 35.

OGŁOSZENIA DROBNE

A) Ostoja miasto ogród koło Pruszkowa bezpośrednia komunikacja tramwajowa z Warszawą kolejką elektryczną do rogu Marszałkowskiej i Nowogrodzkiej i kolejka przez Pruszków Miejsce wysoko położona, najwyższe wzniesienie na linii kolejki elektrycznej Warszawa-Grodzisk Sprzedaż parceli na dogodnych warunkach Od czasu uruchomienia kolejki elektrycznej cena placów stale szybko wzrasta Kredyty budowlane. Wadomość: Stołeczne Towarzystwo Budowlane i Melioracyjne, dawni Inżynierowie A. Ponikowski i E. Ostrowski, Krakowskie Przedmieście 7, tel. 427-23. biuro działu parcelacyjnego. druga brama w II podwórzu na prawo, ostatnia sień nr. lokalu 41. 5854

B. FELCZER szpitala wewnętrznego
Św. Łazarza L. Gałkowski. Złota 24, Niezamożnym wszelkie ustępstwa.

BURKI lawuckie, ubiory sportowe, pledy i koce polecane na spłaty Dom towarowy **KURCAN** Długa 50. Targowa 41.

Futra na długo-terminowe spłaty 30% taniej Przy mnie się przerobiki Wykonanie solidne.
Nowowinarska 2 m. 3 w bramie II piętro. telefon Nr 241-37. A. Rapoport

FUTRA najlepiej kupować na dogodnych warunkach w firmie **M. KOŁOBIELSKI**
Długa 29. sklep 14. tel. 132-18. 5780

FUTRA damskie i męskie, kreacje, fokiwe, susilki, pieszczanki, murle karakulowe, i t. d. od najsłabszych do wykwintnych. Ceny konkurencyjne: długoterminowe spłaty. Dom Towarowy, Kurcan. Długa 50, Targowa 41.

Harmonii Mistrz, Stalinger koncertuje wieczorami Bar Dziekana Krakowskie Przedmieście 56

KURTKI skórzane i palta skórzane na flaneli i futrze w dużym wyborze na spłaty. Dom Towarowy **KURCAN**, Długa 50, Targowa 41.

KOŁDRY koce, firanki, kapy, prześcieradła, płótna, podpinka, chustki wełniane na spłaty Dom Towarowy **KURCAN**, Długa 50, Targowa 41.

MEBLE największy wybór na dogodnych warunkach kredytowych znajdziesz w magazynie **Franciszka Brzozowskiego** ulica ciszka Nowy Świat 49 tel. 147-69. Magazyn stale zaopatrzony w wielki wybór sypialni, jadalni salonów gabinetów od najskromniejszych do najwykwintniejszych oraz wielki wybór sztuk pojedynczych. Bez zaliczki udzielam kredytu na 12 miesięcy stałym i poleconym klientom. 5385

MEBLI Okazjal Garnitur dębowy ładny, garnitur klubowy, skóra pierwszorzędna, sypialnia ieszonowa śliczne, stolowy pokój kompletny solidny, salon inkrustowany piękny. Pilnie Gotówka za bezcen. Proszę sprawdzić. Chmielna 41 „Styl”.

MEBLE NA RATY
długoterminowe w wielkim wyborze, po cenach konkurencyjnych poleca Aleksander 108 Marszałkowska 108.

Meble solidne, otomany kredensy, szafy, tremy, stoły krzesła, Ceny na niższe warunki dogodne. Drwal Hoża 1a przy pl. Trzech Krzyży. 490

NA RATY Na 7 miesięcy. Ubiory męskie damskie Długa 37-4

Paryska Akademia lańców Salonowych prof. Stanisława Tańskiego-Chojckiego Artysty Baletu Opery Kompletu Dobór towarzystwa. Lekcje solowa Złota 35 front 4 — 8. 5866

PREZERWATYWY francuskie gwarantowane. Najtańszej Stanisław Bator. Marszałkowska 95. 5504

Kamienice staromiejskie były już ongiś polichromowane

Przeszłość i przyszłość rynku Starego Miasta

„Złocista kamienica”. — Polichromia w starożytności. — Portale i sienie. — Kamienice Gizów i Güntherów.

Stanisław Selański

utalentowany aktor charakterystyczny, znany w Warszawie z „Czerwonego Asa” i „Wodewilu”, został zaangażowany do „Morskiego Oka”.

Wszyscy mieszkańcy stolicy, którzy zainteresowali się sprawą polichromji, czyli malowania ścian zewnętrznych kamienic Rynku Starego Miasta. Są zwolennicy i przeciwnicy polichromji, dlatego też należy w tej kwestji wyjaśnić przedewszystkiem, że domy na Starym Mieście, przed wiekami, były już polichromowane i są na to niezbita dowody.

Oto kamienica Nr. 7 w Rynku Staromiejskim zwała się niegdyś „złocistą”, ponieważ fronton jej był wyłaczany. Wzmianki o tem są zwłaszcza w relacjach cudzoziemców, opisujących Warszawę, a i wierszopis Jarzembski w 17-ym wieku stwierdza to również.

W SĄDZIE.

— Oskarżeni jesteście o morderstwo. Rzuciliście jednego z kolegów na dół z piątego piętra rusztowania. Ma się rozumieć, zabił się. Dlaczegoście to zrobili?

— Sam prosił mię o to.

— Nikt w to nie uwierzy.

— Ależ naprawdę prosił mię o to, panie prezesie. Pracowaliśmy obaj jako mularze. Posprzeczałem się z nim, a w sprzeczce chwyciłem nawet za gardło. Trzymałem go tak zawieszzonego w powietrzu (stał się na budowie); wtedy właśnie zawołał on do mnie: puść mię, puść mię! Cóż miałem robić, puściłem. Oto jak się cała sprawa przedstawiała.

STRASZNA POMYLKA.

— Miałem wczoraj dziwną przygodę. Wracałem do domu późnym wieczorem; na korytarzu było zupełnie ciemno; sądziłem, że drzwi otwiera się, więc pocałowałem ją. Tymczasem była to moja żona.

— No i co z tego?

— Ano nic. Żona powiedziała mi tylko, niech pan teraz nie całuje, gdyż każdej chwili wejść może mój mąż.

Trzeba dodać, że malowanie posągów i murów nie jest znamieniem niewydoskonalonej jeszcze sztuki lub cechą psującą go się smaku, ponieważ jest to tylko zastosowaniem przyjętej już w starożytności zasady, że dany dział sztuki, t. j. rzeźba lub architektura nie mogą osiągnąć doskonałości, występując samodzielnie, lecz muszą współdziałać z innymi gałęziami sztuki, a w tym wypadku — z malarstwem.

Indjanie i Egipcjanie stosowali już w architekturze polichromję; podobnie Grecy, czego dowody są jeszcze wśród ruin Parthenonu; ongi kolumna Trajana w Rzymie jaśniała blaskiem barw; podobnie znane po sągi Antinosa i Apolla były malowane. W naszych kościołach na prowincji jest wiele starodawnych figur świętych, dziś zczerniałych — przedtem polichromowanych, a prócz „Kamienicy Złocistej” w Warszawie na Starym Mieście wyróżniały się w 15 i 16-ym wieku barwną polichromją kamienice malarzów Jana z Węgrowsa i Piotra Brody, którzy szczególnie barwnie ozdobili malowidłami swe domy; świadczą o tem stare akty miejskie warszawskie z 1508 roku.

Ciekawem jest stwierdzenie, że obecnie jest w Rynku Staromiejskim prawie taka sama ilość domów, jak w wieku 16-ym: wówczas było ich 39, obecnie jest 41. Naogół mury istniejących starych kamienic pochodzą z budowli, wzniesionych po wielkim pożarze w 1431 roku. Domy te są szczególnie szacownym zabytkiem, ponieważ przejawia się w nich specjalny

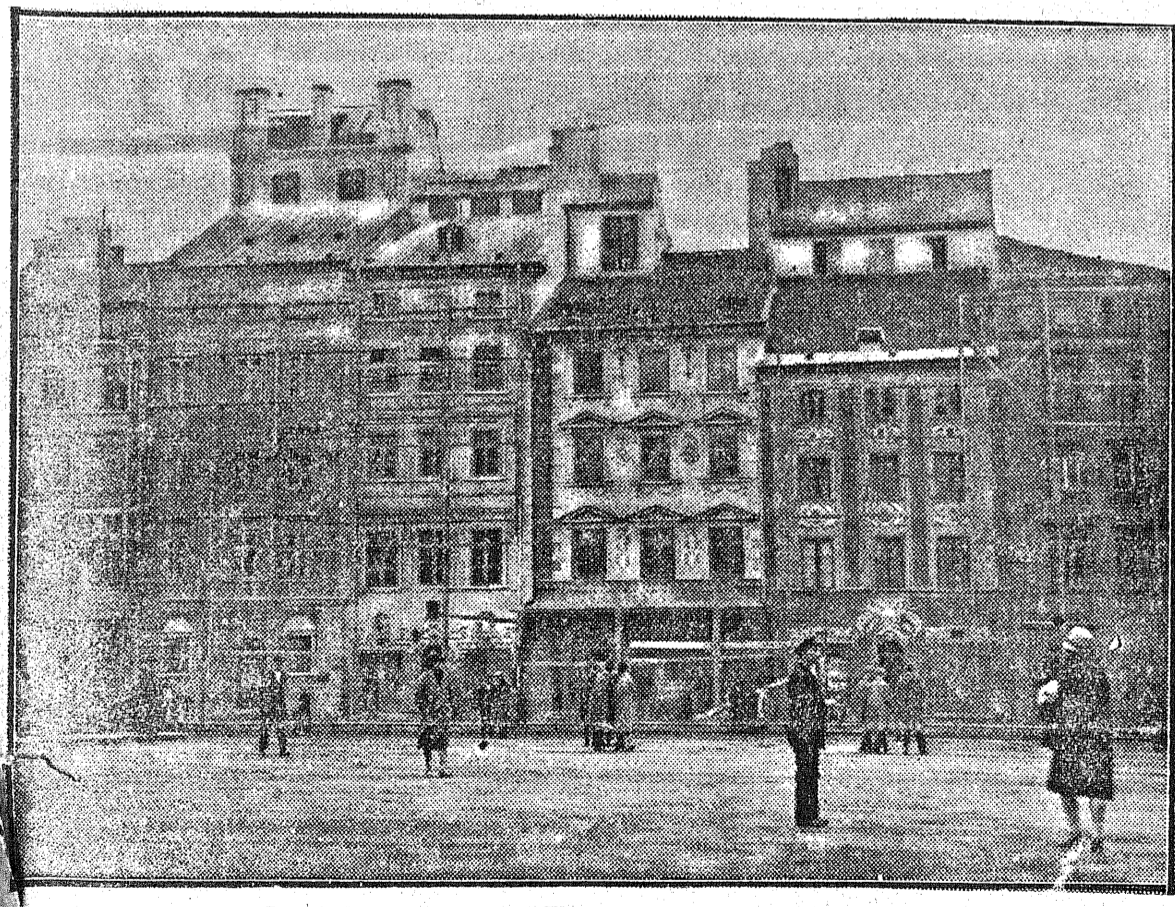
polski styl budownictwa — polski renesans; właściwym podłożem stylowym był w nich jeszcze gotyk, przekształcony w formę polskiego Odrodzenia. Kamienne portale bram tych kamienic są znamieniem szczerze polskiem, motywy rzeźbienia ich są swojskie. Zabytki metalowe ślusarskie: zamki, kraty i t. p. są roboty gdańskiej. Szczególniej charakterystyczne są dachy kamienic staromiejskich; dachy były zwykle z gontu, więc dla zabezpieczenia przed pożarem budowano wysokie, grzysowate attyki, wystające ponad wklęsły dach, a mające formę fantastycznych grzebieni. Typowym szczególnie jest dom Baryczków, Fukierów, a wykusz i skarpa kamienicy, t. zw. Książąt Mazowieckich, pochodzą jednak dopiero z 18 wieku.

Znamieniem polskości było także stawianie ratusza w środku Rynku; ratusz taki był i na Rynku Starego Miasta; początkowo był to ratusz gotycki; przebudowano go w 1580 r. W Krakowie, we Lwowie i w Poznaniu, ratusze te zawsze stały w środku rynków.

W niektórych kamienicach Rynku Staromiejskiego zachowały się pewne charakterystyczne pamiątki. Ze strony południowej między ul. Jezuicką i Świętojańską, w pierwszym z kolei domu zachowały się piękne poręcze schodów z kutego, wygłanego misternie żelaza; w domu Nr. 5 z tejże strony na frontonie ponad środkowym oknem pierwszego piętra jest w płaskorzeźbie medaljonowej portret mężczyzny; nad oknem drugiego piętra kamienicy Nr.

11 zwracają uwagę głowy gigantów, a w środku ornamentów metalowych nad głównym wejściem są kunsztownie związane litery monogramów dawnych właścicieli; ścianę narożną kamienicy Nr. 13 zdobi lew z tarczą. Z zachodu, t. j. między Zapieckiem i Dunajem, pod oknami pierwszego piętra domu Nr. 17 jest ładny fryz, będący płaskorzeźbą, przedstawiająca amorki, które biegną przed kozłem, na którym siedzi malec z przepaską na oczach.

Prawdziwie wymowne są kamienie. Odświętną szatę przywdziewają teraz stare kamienice Gizów, Güntherów, Czempieńskich i Montelupich. W domu Nr. 29 mieściła się w 1793 r. redakcja „Gazety Warszawskiej”, w innych mieszkali wtedy przyjaciele Kilińskiego i Dekerta.

Rynek Starego Miasta w Warszawie w odnowionej szacie.

NAJLEPSZA OPONA ŚWIATA „FORT DUNLOP”

DUNLOP

Redakcja: Warszawa, Okólnik 5a m. 1. Tel. Redakcji 91-25. 91-00. Naczelnik Redakcji tel. 91-62. Administracja Zgoda Nr. 1. Teletony: Dyrekcja: 91-66. Ekspedycja 91-66 (dodatkowy); dział ogłoszeń 91-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny Abc Warszawa.

CENY OGŁOSZEN: 1 mm. na 1 szp. (łam pięcioszpaltowy) w tekście 70 gr., — komunikaty — 1 zł., ostatnia strona 1 zł., zwy czajne (łam 5-szp.) 40 gr., — drobne 1 słowo 15 gr., tabelaryczne o 50%; zastrzeżone miejsca 25 % drożej. Ogłoszenia przyjęte do N-ru niedzielnego liczą się o 25% drożej.

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i zamiejscowa Zł. 4.50 miesięcznie. Konto czekowe P K O Nr 13 550. PRZEDSTAWICIELSTWA: LUBLIN. Plac Litewski 1. tel 243 konto P. K. O. Nr. 65 381 skrz. poczt 193; WŁOCŁAWEK. Cyganka 26 tel. 136; POZNAŃ. Murna 2. tel. 3918 konto czekowe w P K O Nr 209 308. KOŁO. ul. 3 Maja Nr 1; SUWAŁKI. Kościuszki 81. tel. 8; KALISZ. ul. Prezydenta Narutowicza 4 tel 102.

Redaktor odpowiedzialny: sekretarz redakcji Jan Sommer. Druk Zakł. Druk. W. Piekarniaka, Ordynacka 3, tel. 44-59. Wydawca: Mazowiecka Spółka Wydawnicza,